

Verksamhetsplan 2026-2028

Val- och demokratinämnd

NORRTÄLJE
KOMMUN

Innehåll

Vision och värdegrund.....	2
Vår vision.....	2
Vår värdegrund.....	2
Nämndens kärnuppdrag.....	4
Omvärldsanalys.....	5
Riskanalys.....	7
Nämndens inriktning.....	8
Mål, indikatorer och specifika uppdrag.....	9
MÅLOMRÅDE 1: Norrtälje ska ha en sund och hållbar ekonomi i balans.....	9
MÅLOMRÅDE 2: Norrtälje ska vara en landsbygdsvänlig och serviceinriktad kommun - som sätter invånaren först.....	10
MÅLOMRÅDE 3: Norrtälje ska vara en trygg och säker kommun - både i vardag och kris	11
MÅLOMRÅDE 4: Norrtälje ska vara en kunskapsinriktad skolkommun - där barn och unga rustas väl för framtiden och ges möjlighet att nå sin fulla potential.....	12
MÅLOMRÅDE 5: Norrtälje ska förvaltas och utvecklas på ett miljö- och klimatmässigt hållbart sätt.....	13
MÅLOMRÅDE 6: Norrtälje ska vara en företagsvänlig kommun där människor och entreprenörskap utvecklas	15
MÅLOMRÅDE 7: Norrtälje ska vara en inkluderande kommun - som främjar människors egenmakt, livskvalitet och egenförsörjning.....	16
Organisation	18
Nämndens organisation	18
Kompetensförsörjning	19
Program för verksamhet som utförs av privata utförare	20
Kommande upphandlingar	21
Nämndens verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering, AI och IT	22
Ekonomi.....	23
Driftbudget.....	23
Driftbudget per verksamhet.....	23
Ekonomiska förändringar	24
Bilagor	25
Bilaga 1 - Indikatorer	25

Vision och värdegrund

Vår vision

VI SKA VARA DEN MEST ATTRAKTIVA OCH TRYGGA PLATSEN ATT BO, VERKA OCH BESÖKA

Norrtälje har en vision om framtiden. Det är en vision både för Norrtälje som kommun och för kommunkoncernens organisation. Den pekar ut färdriktningen för vårt agerande på kort och lång sikt i vår strävan att skapa attraktionskraft, tillväxt och en kommun som ger möjlighet för alla invånare att leva det liv var och en vill leva. Alla kan och får vara med och bidra till utvecklingen.

Visionen ska skapa kraft att styra mot ett gemensamt mål – både i det kommunala arbetet och för såväl näringsliv som marknadsföring. Visionen berör därmed både kommunens alla enheter och bolag samt kommunens verksamheter i sin helhet.

Syfte och mål med visionen är att skapa en engagerande målbild över hur framtiden kan se ut

- En vägvisare som tydliggör kommunens strategiska inriktning
- En långsiktig målsättning för kommunens riktning och fokus
- Ge organisationen en klar och tydlig målbild att sträva mot
- Definiera var organisationen/kommunen vill vara i framtiden och varför den existerar

Vår värdegrund

Värdegrunden är en viktig och avgörande del i arbetet med en hållbar styrning av kommunen. Den beskriver hur vi ser på dem som är berörda av vår verksamhet. Den ger också uttryck för vår människosyn, vårt förhållningssätt och hur vi ständigt har kvalitet och effektivitet i fokus. Höga krav ställs på kommunen när det gäller dialog med invånare, individanpassning, externa kontakter, hög kvalitet och god service på de tjänster kommunen levererar. Denna utveckling kommer med all säkerhet att öka i takt med att nya generationer växer upp. I detta sammanhang är det viktigt att Norrtälje kommun utvecklar hela sin organisationsförmåga att möta de växande behoven och förväntningarna. Grunden för detta är den vision och de värden som kommunen ska vila på.

Invånaren först

Vi arbetar för invånaren. I Norrtälje kommun är vi lyhörda för möjligheter och lösningar som möter invånarens behov. Det innebär att:

- Vi alltid ska tänka vilket värde det ger för invånaren.
- Vi har en tydlig, tillgänglig och transparent kommunikation.
- Vi har ett professionellt, prestigelöst och gott bemötande.
- Vi skapar tillit genom hög kvalitet i våra verksamheter.

Allas lika värde

Alla bemöts och behandlas lika och på ett respektfullt och professionellt sätt. Alla har olika förutsättningar men lika värde. I Norrtälje kommun respekterar vi alla individer oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, ålder, etnicitet, religion, funktionsnedsättning och sexuell läggning. Det innebär att:

- Vi har ett inkluderande förhållningssätt där alla ges samma möjligheter.
- Vi arbetar aktivt för att alla ska uppleva en rättvis behandling.
- Vi ser olikheter som en tillgång och styrka.
- Vi tänker och agerar ur ett jämställdhetsperspektiv.

Höga förväntningar

Vi har höga förväntningar på såväl medarbetare som invånare. I Norrtälje kommun kan du förvänta dig en verksamhet med tydliga mål som möjliggör ett samhälle som är hållbart för framtiden. Det innebär att:

- Vi utgår från att alla kan och att alla vill.
- Vi tar till vara på och skapar förutsättningar för kreativitet och uppmuntrar utveckling.
- Vi ställer krav och erbjuder utmaningar.
- Vi har en tillåtande attityd.

Nämndens kärnuppdrag

Val- och demokratinämnden är lokal valmyndighet i Norrtälje kommun och ansvarar för att val och folkomröstningar genomförs rättssäkert.

Nämnden hanterar även kommunens ersättningsbestämmelser för förtroendevalda och fungerar som lokal pensionsmyndighet med ansvar för tillämpning, beslut och omställningsstöd.

Utöver detta arbetar nämnden för att stärka demokratin, bland annat genom hanteringen av e-förslag och genom att uppmärksamma FN:s internationella dag för demokrati.

Ett särskilt fokus ligger på ungas delaktighet, där ungdomsråd och andra insatser för inflytande spelar en central roll, ett samverkansarbete ihop med Trygg i Norrtälje. Ungdomsbarometern används som verktyg för att följa ungas attityder och engagemang, vilket ger ett viktigt underlag för fortsatt utveckling av ungdomsfrågorna och en mer inkluderande demokrati.

Omvärldsanalys

Val- och demokratinämndens förmåga att genomföra val påverkas sammantaget av sju större faktorer i vår omvärld som kan sammanfattas enligt nedan. Tillsammans visar de att nämndens arbete framöver måste präglas av ökat fokus på säkerhet och rättssäkerhet, stärkt samverkan med andra aktörer samt förbättrad kompetensförsörjning. Förändrade röstvanor och digitalisering innebär både möjligheter och utmaningar, medan ekonomiska förutsättningar och befolkningstillväxten i kommunen ställer krav på fler resurser och nya organisatoriska lösningar inför de allmänna valen 2026.

1. En mer osäker omvärld

En tydlig utveckling det senaste decenniet är en alltmer osäker omvärld där trygghets- och säkerhetsfrågor alltmer har kommit i fokus. Både internationellt, till följd av Rysslands invasion av Ukraina samt det eskalerade säkerhetsläget i Mellanöstern och nationellt eftersom den grova brottsligheten har ökat. Det har inneburit att säkerhetsfrågor kopplat till valets genomförande behöver beaktas i högre utsträckning än tidigare och behovet av att samverka med fler blåljusmyndigheter har ökat.

2. Ifrågasättande av det offentliga samhället

Parallellt med det försämrade säkerhetsläget och politiska förändringar i omvärlden har tilliten till det offentliga samhället minskat något, om än från en i jämförelse hög nivå. Detta gör det allt viktigare att valen genomförs på ett rättssäkert sätt, eftersom de utgör grunden för det demokratiska systemet. Frågan om väljarnas anonymitet har också fått stor vikt, vilket har lett till att hanteringen av valsedlarna kommit att bli en central fråga för valadministrationen. Nuvarande system är föråldrat och är i stort behov av en översyn och de åtgärder som genomförts har inneburit att det uppstått köbildning när väljarna ska rösta.

3. Ett mer instabilt parlamentariskt läge

Under framförallt 2010-talet hade Sverige en rad regeringar som hade ett svagt stöd i riksdagen. Även om nuvarande regering har majoritet i riksdagen har flera kommuner ändrat styre under innevarande mandatperiod. Det har inneburit att kommunernas krav på att genomföra val med kort varsel har ökat.

4. Förändrade röstvanor

Sedan kommunerna tog över ansvaret för att genomföra förtidsröstningen inför valen har det blivit alltmer populärt att förtidsrösta. Erfarenheterna från EU-valet visar att denna trend är fortsatt stark. Det har inneburit ökade krav på valadministrationen eftersom fler lokaler med god tillgänglighet måste säkras för att möjliggöra för fler att rösta. I praktiken betyder det ökade kostnader för valets genomförande till följd av utökad bemanning och lokalhyror.

5. En föränderlig arbetsmarknad

Historiskt har genomförande av val närmast betraktats som ett förtroendeuppdrag där enskilda medarbetare inom kommunen hade mångårig erfarenhet av att genomföra val. Samtidigt har utvecklingen på arbetsmarknaden inneburit en ökad rörlighet där många endast arbetar ett par år hos en arbetsgivare innan de byter jobb. Det har fått till följd att det finns en stor kompetensbrist inom kommunerna där organisationen har byggts upp inför varje val och de medarbetare som innehar adekvat kompetens har lämnat organisationen sedan förgående val.

Detta har kommit att bli den största utmaningen för kommunens förmåga för att genomföra val eftersom kraven har ökat både vad gäller att valen genomförs rättssäkert och behovet av att kunna genomföra ett val med kort tidsvarsel.

6. IT-utvecklingen

Parallellt med denna utveckling fortsätter samhällets digitalisering. Det har inneburit en ökad efterfrågan på att kunna göra allt fler tjänster digitalt. En av de kanske mest efterfrågade tjänsterna är möjligheten att kunna rösta via nätet. Under början av 2010-talet utredds frågan men i takt med att säkerhetsfrågorna har fått allt större betydelse har frågan fått mindre aktualitet. Samtidigt har en rad olika moment i själva valadministrationen digitaliserats och denna utveckling förväntas fortsätta.

7. Lågkonjunktur kontra befolkningstillväxt och de ekonomiska förutsättningarna

Avslutningsvis har Rysslands krig i Ukraina i förlängningen inneburit att den svenska konjunkturökningen avstannat och enligt Statistiska centralbyråns konjunktursklocka befinner sig Sverige i en lågkonjunktur. Enligt Finansdepartementets prognos förväntas konjunkturen förbättras under år 2026. Vilka direkta effekter det kommer få för de allmänna valen 2026 är svårt att bedöma i nuläget. Särskilt som befolkningsutvecklingen inom Norrtälje kommun fortsatt är positiv vilket gör att det riktade statsbidraget för valgenomförande förväntas bli större jämfört med EU-valet 2024. Samtidigt innebär befolkningsutvecklingen ett större åtagande för valadministrationen eftersom nya valdistrikt har skapats och behöver bemannas.

Risikanalys

Inför 2026, då de allmänna valen till riksdag, region- och kommunfullmäktige ska genomföras, är nämndens största utmaning att säkerställa ett val som är rättssäkert, tillgängligt och tryggt. De främsta riskerna handlar om kompetensförsörjning, organisatorisk stabilitet, ekonomiska förutsättningar och det övergripande säkerhetsperspektivet.

Den största risken gäller den bristande kompetensen inom valadministrationen. Kommunen har påbörjat arbetet med att bygga upp en långsiktig kompetensbank genom att låna in resurser från andra verksamheter och införa kombinationstjänster. Arbetet är dock ännu inte färdigställt och kommunen saknar därför en fullt utbyggd och stabil valorganisation inför 2026. Om inte resurser och kompetens säkras i tid finns en påtaglig risk att rättssäkerheten i valgenomförandet äventyras. För att detta ska kunna undvikas krävs att nämnden får nödvändiga ekonomiska ramar samt prioriterar rekrytering, utbildning och möjligheten att behålla kompetent personal.

En annan betydande risk rör förutsättningarna för en permanent lokal till valorganisationen. Om nämnden inte får tillräckliga ekonomiska medel för lokalhyra kan verksamheten tvingas arbeta i tillfälliga lokaler. Det innebär risk för lokalbyten under pågående valarbete, något som redan skedde inför valet 2022 med negativa konsekvenser. Erfarenheterna från då visar att brist på stabila lokaler leder till ökade kostnader, sämre arbetsmiljö och en större risk för administrativa fel.

I säkerhetsskyddsanalysen för Norrtälje kommun framhålls dessutom att allmänna val är att betrakta som säkerhetskänslig verksamhet som påverkar hela Sveriges säkerhet. Om kommunen inte kan genomföra val på ett säkert och transparent sätt riskerar det inte bara det lokala resultatet, utan kan också få konsekvenser för landets samlade valresultat och allmänhetens förtroende för demokratin.

Sammanfattningsvis står nämnden inför två centrala riskfaktorer under 2026: Att kompetensbanken ännu inte är färdig för att bära upp en fullständig valorganisation och att ekonomiska ramar för en permanent lokal inte är garanterade. Tillsammans med det osäkra säkerhetsläget och tidspressen inför valet gör detta att riskhantering och långsiktiga investeringar för både medarbetare och lokaler blir avgörande för att kunna genomföra ett tryggt, effektivt och rättssäkert val.

Nämndens inriktning

Under 2026 är nämndens främsta inriktning att genomföra de allmänna valen till riksdag, kommun- och regionfullmäktige på ett rättssäkert och tillgängligt sätt.

Utöver valet kommer nämnden att fortsätta sitt arbete för demokratiutveckling och stärkt delaktighet för kommunens invånare. Ett särskilt fokus ligger på att vidareutveckla och utvärdera processen för e-förslag, som är ett viktigt verktyg för invånarnas möjligheter att påverka. I detta arbete ingår också att särskilt uppmärksamma ungas delaktighet och engagemang i demokratin. Genom att använda Ungdomsbarometern får nämnden värdefulla underlag för att analysera ungas attityder, värderingar och samhällsengagemang. Resultaten kan omsättas i åtgärder och initiativ som stärker ungas inflytande och långsiktiga deltagande i det demokratiska livet.

Nämnden ansvarar även för frågor som rör pensioner och ersättningar för de förtroendevalda samt för deras kompetensutveckling. Under 2026 planeras utbildningsinsatser för de förtroendevalda inom ramen för den nya mandatperioden, utifrån den utbildningsplan som nämnden tidigare har beslutat om.

Mål, indikatorer och specifika uppdrag

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål mäts dels genom fastställda indikatorer, dels genom kvalitativa beskrivningar av vad respektive nämnd gjort för att bidra till inriktningsmålen. Vissa indikatorer fastställs av kommunfullmäktige som även utser vilken/vilka nämnder som är ansvariga för att både sätta målvärden och följa upp.

Indikatorer

Indikatorerna mäter förändringar, trender, resultat och önskade effekter eller tillstånd i samhället, men ger inte en heltäckande bild av hur inriktningsmålen uppfyllts. Indikatorerna ska utvecklas för att ge ett så rättvisande underlag som möjligt för medvetna och underbyggda beslut som skapar incitament för utveckling och framsteg. Nämnden kan därför även anta egna indikatorer för att komplettera analysen av måloppfyllelsen.

Uppdrag och initiativ

I mål och budget kan kommunfullmäktige ge specifika uppdrag till nämnder och bolag i form av sådant som bedöms behöva prioriteras för att inriktningsmålen ska nås under det kommande året. Dessa ska konkretiseras i nämndernas/bolagens verksamhetsplaner där respektive ansvarig nämnd/bolagsstyrelse har att ta ställning till hur de bäst genomförs och redovisas.

Med utgångspunkt i aktuella reglementen anges även i vilken slutlig beslutsinstans uppdraget ska hanteras – i de fall uppdraget bedöms föranleda kommande politiska beslut. Vidare specificeras vilken avdelning/enhet som har huvudansvar för uppdragets genomförande och vad som ska ha skett för att uppdraget ska anses genomfört.

Nämnderna/bolagen kan därutöver ge verksamheten kompletterande uppdrag som i verksamhetsplanen benämns initiativ för att i rapporteringen skilja dessa från uppdragen från kommunfullmäktige. Dessa ska konkretiseras på samma sätt som de specifika uppdragen från kommunfullmäktige.

Verksamhetsmål

Nämnder och bolag kan välja att anta verksamhetsmål för att förtydliga hur respektive verksamhet avser bidra till de fullmäktigebeslutade inriktningsmålen. Målen ska så långt möjligt vara orienterade mot invånare och företag och uttrycka nyttan för de som verksamheterna är till för, förtydliga eller komplettera relevanta inriktningsmål och vara mätbara. Här sätts indikatorer som förvaltningen har möjlighet att följa upp och mäta med tätare intervall, med stöd av data från den dagliga verksamheten

MÅLOMRÅDE 1: Norrtälje ska ha en sund och hållbar ekonomi i balans

Ambitionsnivå 2035:

Norrtälje kommun ska ha en stärkt ekonomi som skapar maximal nytta för invånarna.

Vad betyder det i praktiken?

Norrtälje kommuns ekonomi ska vara stabil trots en orolig omvärld. Politiken ska göra allt i sin makt för att se till att invånarna och företagen får de bästa möjliga förutsättningarna att klara det svåra ekonomiska läget. En oförändrad skattesats och en långsiktig hushållning med den kommunala ekonomin, där vi värnar överskottsmålet, gör att vi ger hela kommunen rätt förutsättningar idag och samtidigt säkrar framtidens välfärd. De intäkter kommunen får från kommuninvånarna, staten och från markförädling ska användas på ett effektivt och långsiktigt hållbart sätt. Varje skattekrona ska värnas med noggrann kostnadsstyrning, och de kommunala bolagen ska rustas för att klara kommande investeringar.

Nämndens bidrag till måluppfyllelse inom målområdet.

Inriktningsmål 1.1. En ekonomi i balans

För en fortsatt balanserad tillväxt och samhällsutveckling som bidrar till att Norrtälje kommun får fler invånare utan att kvaliteten i kärnverksamheterna riskerar att försämrats krävs en ökad andel självfinansiering av investeringar samt budgetdisciplin. Överskottet ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och generella bidrag över tid.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Indikatorer för uppföljning av måluppfyllelse

Indikator (KF)	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2025	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027	Mål 2028
Budgetföljsamhet (grad av budgetavvikelse i % per nämnd).	18,4%	-27,0%	-16,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Inriktningsmål 1.2. En effektiv verksamhet

Norrtälje kommuns verksamheter skall bedrivas på ett sådant sätt att de präglas av ändamålsenlighet (möta kommuninvånarnas behov och förväntningar), kostnadseffektivitet (produktivitet), flexibilitet (förmåga till anpassning efter nya förutsättningar) och kvalitet (systematiskt kvalitetsarbete). Detta förutsätter att planeringen av samhällsservice och välfärdstjänster följer den demografiska utvecklingen. Det är också avgörande att kommunen är en attraktiv arbetsgivare som kan erbjuda ett hållbart arbetsliv för att klara kompetensförsörjningen. Koncernperspektivet är en framgångsfaktor för att uppnå en effektiv verksamhet.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Val- och demokratinämnden har inte personalansvar. Under valår har nämnden ett indirekt ansvar för valorganisationen som ingår under förvaltningens ansvar, direktansvar Stab- och planeringsavdelningen.

MÅLOMRÅDE 2: Norrtälje ska vara en landsbygdsvänlig och serviceinriktad kommun - som sätter invånaren först

Ambitionsnivå 2035:

Norrtälje kommun ska vara Sveriges populäraste landsbygds- och skärgårdskommun som främjar demokratisk delaktighet och samhörighet.

Vad betyder det i praktiken?

Människor ska kunna bo och verka i hela vår kommun, och hela Norrtälje kommun ska ges förutsättningar att växa. Bostäder ska byggas för alla livets skeden. Stad, landsbygder och skärgård ska utvecklas tillsammans, var plats utifrån sina speciella förutsättningar. En attraktiv och sammanhållen kommun är en plats där både invånare och företag trivs. Därför måste vi kontinuerligt stärka dialogen med invånare och företag.

För att vara en attraktiv landsbygds- och skärgårdskommun, både för invånare och besökare, är det av avgörande betydelse att integrera landsbygds- och skärgårdsperspektivet i kommunens beslutsprocess, både på kort och lång sikt. Tillgången till service och infrastruktur i tätort, på landsbygderna och i skärgård behöver därför stärkas. Formen och sättet som kommunal service ges på kan se olika ut, men vi strävar alltid efter att hämta kraft i det engagemang och de idéer för utveckling som finns lokalt. Civilsamhället uppbär en viktig kraft att ta vara på.

Nämndens bidrag till måluppfyllelse inom målområdet.

Inriktningsmål 2.1. Säkerställa att invånare och företag får snabb återkoppling och positivt bemötande i alla sina kontakter med kommunen

Återkoppling till invånare på frågor som ställs till Norrtälje kommun ska göras inom en arbetsdag. Om frågan inte kan besvaras genast ska en tydlig angivelse göras av när nästa återkoppling (om när ärendet kommer att påbörjas eller beslutas) kommer att ske.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

Inriktningsmål 2.2. En levande landsbygd och skärgård

För att skapa förutsättning för stad, landsbygd och skärgård ska den kommunala servicen öka både i omfattning samt kvalitet med god tillgång till bland annat skolor, affärer, arbetsplats och kommunikationer.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

MÅLOMRÅDE 3: Norrtälje ska vara en trygg och säker kommun - både i vardag och kris

Ambitionsnivå 2035:

Norrtälje kommun ska vara Sveriges tryggaste kommun.

Vad betyder det i praktiken?

Norrtälje ska vara en trygg kommun, både i vardag och i kris. Människors trygghet och säkerhet är ett grundläggande samhällsuppdrag och vår tids viktigaste frihetsfråga. Denna betoning av trygghetens betydelse för samhällsutvecklingen ska vägleda kommunen såväl i arbetet för ökad trygghet och säkerhet som i utvecklingen av Norrtälje kommuns krisberedskap.

I Norrtälje kommun gäller nolltolerans mot alla former av brottslighet, inte minst mot välfärdsbrottslighet och organiserad brottslighet. För att Norrtälje kommun ska bli Sveriges tryggaste kommun behöver det framgångsrika arbetet med Trygg i Norrtälje kommun ges rätt förutsättningar till fortsatt goda resultat och kommunen behöver skärpa och samordna arbetet för att förhindra och bekämpa denna brottslighet i samverkan med näringslivet, civilsamhället, Polisen och andra myndigheter. Det är samverkan mellan invånare och

samhällets aktörer samt arbetssätt som bygger tillit, som är avgörande för att bygga ett tryggt och sammanhållet samhälle.

Nämndens bidrag till måluppfyllelse inom målområdet Inriktningsmål 3.1. Stärka tryggheten i hela Norrtälje kommun

Människors trygghet och säkerhet är ett grundläggande samhällsuppdrag och vår tids viktigaste frihetsfråga. Arbetet mot brottsligheten och för en ökad trygghet behöver finnas med i varje steg, i hela kommunen. Kommunens uppsökande verksamheter är avgörande och med förebyggande arbete kan vi åtgärda begynnande problem innan de blir för stora. För att stärka tryggheten i hela Norrtälje kommun läggs under 2026 särskilt fokus på att stärka samverkan med civilsamhället och näringsliv i syfte att stärka det trygghetsrelaterade och brottsförebyggande arbetet. Samtidigt fortsätter satsningen på det idéburna offentliga partnerskapet med stiftelsen Tryggare Sverige för en tryggare skola, bostadsområden och näringsliv.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

Inriktningsmål 3.2. Öka tryggheten i hemmet, med särskilt fokus på våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt äldre invånare

Insatser för att öka medvetenheten om, förebygga och bekämpa våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska fortsätta att utvecklas. Allmänna insatser för ökad trygghet och säkerhet i hemmiljön inriktas mot att stärka invånarnas egen förmåga till skydd mot olyckor och en god hemberedskap. Seniorers och äldres trygghet i hemmet ska stärkas bland annat genom att tillgodose behov av lämpliga boendeformer för de som är för sjuka för att vara hemma och för friska för att vara på sjukhus, samt genom riktade förebyggande insatser avseende fallolyckor och bränder.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

Inriktningsmål 3.3. Säkerställa en god kommunal servicenivå även vid störningar och kriser

Norrtälje kommun ska fortsätta att utveckla kommunens motståndskraft och krishanteringsförmåga. Oavsett hur framtida samhällsstörningarna ter sig ska kommunen flexibelt, resursstarkt och uthålligt stå emot och hantera dem i syfte att säkerställa god kommunal service. Grunden till god beredskap vid samhällsstörningar byggs i vardagen genom systematisk riskhantering och kontinuitetshantering i kommunens verksamheter. Förmågan till skadeavhjälpan och trygghetsskapande insatser vid olyckor och kriser samt kriskommunikation säkras och stärkas

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

MÅLOMRÅDE 4: Norrtälje ska vara en kunskapsinriktad skolkommun - där barn och unga rustas väl för framtiden och ges möjlighet att nå sin fulla potential

Ambitionsnivå 2035:

Norrtälje kommun ska vara Sveriges bästa skolkommun.

Vad betyder det i praktiken?

Barn och unga ska rustas för framtiden och ges möjlighet att nå sin fulla potential. Det är en uppgift där både föräldrar, skola och andra delar av samhället spelar en roll och har ett ansvar. Skolan har en stor strategisk betydelse både för individen och samhällsutvecklingen. Det är genom dedikerat arbete för kunskap, trygghet, ordning och trivsel i skolan som kunskapsresultaten ska höjas och därigenom rusta barn och unga för framtiden. Att utveckla samhällets insatser för att stärka barns och ungas psykiska hälsa är en annan prioriterad uppgift som ryms inom detta löfte. Genom denna ambition byggs välbefinnande nu och för kommande generationer.

Nämndens bidrag till måluppfyllelse inom målområdet Inriktningsmål 4.1. Skapa förutsättningar för höjda kunskapsresultat

Alla barn och elever ska oberoende av geografisk hemvist, sociala och ekonomiska förhållanden ges lika tillgång till utbildning av hög kvalitet. För detta krävs fler behöriga lärare inom såväl förskolan som skolan och insatser som stärker stödet till förskollärare, lärare och elever. Uppföljning och utvärdering av såväl undervisningen som elevernas resultat ska ske löpande för att säkerställa att rätt insatser ges vid rätt tidpunkt.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

Inriktningsmål 4.2. Studiero, trygghet och trivsel

Förskolor och skolor ska kontinuerligt arbeta med att öka tryggheten och trivseln för såväl medarbetare som barn och elever. Insatser ska också genomföras som bidrar till ökad studiero och närvaro i skolan. Nolltolerans ska råda mot brottslighet, våld, diskriminering, förtryck och trakasserier.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

Inriktningsmål 4.3. Skapa en stödjande, uppmuntrande läromiljö

Alla barn och elever ska ges möjlighet att nå sin fulla potential. Det innebär att verksamheten ska anpassas efter det enskilda barnets förutsättningar och stödbehov. En viktig del i att skapa en stödjande och uppmuntrande läromiljö är också att erbjuda en attraktiv arbetsmiljö i bra lokaler och skolgårdar som bidrar till både lek och lärande.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

MÅLOMRÅDE 5: Norrtälje ska förvaltas och utvecklas på ett miljö- och klimatomässigt hållbart sätt

Ambitionsnivå 2035:

Norrtälje kommun ska vara en kommun som ligger i nationell framkant på miljö- och klimatområdet, sett till egen och upphandlad verksamhet såväl som till samverkan med näringsliv och civilsamhälle.

Vad betyder det i praktiken?

Kommunens samlade klimatavtryck ska minska i den omfattning som krävs enligt Parisavtalet och de nationella målen om nettonollutsläpp till år 2045. Den egna organisationen ska vara fossilbränslefri senast år 2030 och arbetet med att minska miljöbelastning och klimatpåverkan ska vara en naturlig del av förvaltningarnas löpande arbete.

Kommunen ska verka för mer cirkulära kretslopp av material och energi, genom att underlätta för exempelvis källsortering, återvinning och återbruk. Kommunen ska också arbeta för mer hållbara byggnader genom exempelvis intensifierat arbete med energieffektivisering, byggnation i trä samt solceller på byggnader. Samhällsplaneringen ska stärka viktiga mervärden såsom grönytor för ökad biologisk mångfald, och förhöjd trivsel, samt genomsyras av bättre klimatanpassning och andra åtgärder för en motståndskraftig kommun med god krisberedskap.

Nämndens bidrag till måluppfyllelse inom målområdet Inriktningsmål 5.1. Minskad klimatpåverkan

Under 2024 presenterades en koldioxidbudget för Norrtälje kommun som visar att utsläppen behöver minska med 13,8 procent årligen fram till 2045 för att nå Parisavtalets mål. Norrtälje kommun som organisation ska vara ett klimatområde föredöme och en fossilfri organisation till 2030. Kommunen tar även ansvar för minskning av sina konsumtionsbaserade utsläpp genom god kravställning för upphandlad verksamhet och ökad uppföljning. Kommunens ambition är inte bara arbeta med den egna organisationens klimatpåverkan, utan också genom samverkan göra det lättare för både näringsliv och civilsamhälle att bidra. I syfte att underlätta för invånarna att välja klimatsmarta transportsätt i vardagen fortsätter samtidigt arbetet med att främja utbyggnaden av gång- och cykelvägar i hela kommunen och arbete för att tillsammans med regionen utveckla kollektivtrafiken.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

Inriktningsmål 5.2. Effektivare användning av energi, material och näringsämnen och högre grad av återbruk och återvinning.

Norrtälje kommuns arbete ska möjliggöra för energi, material och näringsämnen att ingå i kretslopp. Norrtälje kommun ska bland annat arbeta för minskad energianvändning och ökad energiåtervinning. Insatser görs för att åstadkomma ökad energieffektivisering i kommunala fastighetslokaler. Avfallsmängder som inte kan nyttiggöras ska minskas genom smarta materialval, återbruk och återvinning.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

Inriktningsmål 5.3. Ökad klimatanpassning och god beredskap för viktiga samhällsfunktioner

Norrtälje kommun ska vara en robust kommun med god beredskap för klimatförändringarnas olika konsekvenser. Genom god planeringen bygger vi samhället motståndskraftigt mot exempelvis skyfall och värmeböljor.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

MÅLOMRÅDE 6: Norrtälje ska vara en företagsvänlig kommun där människor och entreprenörskap utvecklas

Ambitionsnivå 2035:

Norrtälje kommun ska vara Sveriges mest företagsvänliga kommun.

Vad betyder det i praktiken?

När företagen mår bra gynnas kommunen i form av arbetstillfällen, innovationer, service och skatteintäkter. Företagsamhet och entreprenörskap ska därför uppmuntras och det är viktigt att näringslivets perspektiv beaktas i kommunala beslut. För att stärka näringslivet i vår kommun behöver vi arbeta aktivt med att förbättra företagsklimatet. Vi välkomnar de olika möjligheter som sociala företag och idéburet offentligt partnerskap (IOP) ger. Vidare behöver kommunen kontinuerligt sträva efter att förbättra sin myndighetsutövning och bemötande gentemot företagen, samt säkerställa att det är enkelt för lokala företag att lämna anbud på kommunens upphandlingar.

För att främja den lokala utvecklingen av näringslivet behöver kommunen också tillgodose behovet av planlagd mark för nya företagsetableringar och verka för en god infrastruktur i hela kommunen. Kommunen behöver också arbeta aktivt för att möta det lokala näringslivets behov av arbetskraft med relevant kompetens.

Nämndens bidrag till måluppfyllelse inom målområdet

Inriktningsmål 6.1. Främja företagande och företagsetableringar

För att främja befintliga företagstillväxt och nya företagsetableringar i Norrtälje kommun utvecklas arbetet med regelförenklingar och en förbättrad regeltillämpning i kommunens relation till företag. Samtidigt fortsätter ansträngningarna att stärka Norrtälje kommuns arbete med matchning av företag med potentiell arbetskraft, liksom med att främja entreprenörskap och främjande av nya företagsetableringar.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

Inriktningsmål 6.2. Verka för en ändamålsenlig och effektiv infrastruktur

En väl fungerande infrastruktur är centralt för ett livskraftigt näringsliv på landsbygden och i skärgården, liksom en förutsättning för företagstillväxt och nya företagsetableringar. Kommunkoncernen driver ett gemensamt arbete för att löpande följa kapacitetsbehov och tillgång till grundläggande infrastruktur. Exempel på åtgärder för att främja infrastrukturutbyggnad i hela kommunen är investeringsstöd till lokala byanät för att fler ska få tillgång till bredband och anläggningsbidrag för cykelvägar.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

Inriktningsmål 6.3. Utveckla kommunen som besöksdestination

I Roslagen finns en kreativ besöksnäring och ett pärlband av genuina natur- och kulturopplevelser i både stad, landsbygder och skärgård. Närheten till Sveriges mest befolkningstäta regioner och Sveriges största flygplats är en styrka för företag och föreningar i hela kommunen, och här finns stora möjligheter till utveckling. Under 2026 intensifieras arbetet med att utveckla kommunen som besöksdestination i enlighet med destinationsstrategin.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

MÅLOMRÅDE 7: Norrtälje ska vara en inkluderande kommun - som främjar människors egenmakt, livskvalitet och egenförsörjning

Ambitionsnivå 2035:

Norrtälje kommun ska vara en kommun där invånarna upplever hög grad av jämlikhet, egenmakt och gemenskap. Våra invånare åtnjuter god livskvalitet med berikande fritid och har tillgång till en trygg socialtjänst och en välfungerande äldreomsorg i hela kommunen.

Vad betyder det i praktiken?

Kommunens invånare ska, oavsett bakgrund, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller könsidentitet, kunna vara fullt delaktiga i alla delar av det sociala, ekonomiska, politiska och kulturella livet. Det kräver ett medvetet arbete för ökad jämställdhet, trygghet och demokrati. Genom att främja kultur-, idrotts- och friluftslivet och folkbildning ska Norrtälje kommun bidra till att skapa förutsättningar för hög livskvalitet och en stark demokrati.

I Norrtälje kommun får invånarna det stöd de behöver, i rätt i tid och av rätt instans. Äldreomsorgen i Norrtälje kommun ska vara fri från oseriösa aktörer och kommunens äldre ska få en god och jämlik vård och omsorg utifrån sina behov. Grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden eller står utanför bostadsmarknaden ska få stöd för att komma vidare mot ett mer självständigt liv. Ingen ska utsättas för diskriminering. Våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck måste förebyggas och brytas. Alla dessa insatser är beroende av personal som mår bra, vilket innebär att goda arbetsvillkor är en viktig förutsättning.

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter: sverigefinnar, samer, tornedalingar, judar och romer. De nationella minoritetsspråken är finska, samiska, meänkieli (tornedalsfinska), jiddisch och romani chib.

Norrtälje kommun är en del av finskt förvaltningsområde och har sedan 2012 ett särskilt ansvar för att främja den sverigefinska minoritetens rättigheter till språk och kultur. Cirka 12 procent av kommunens invånare har finsk bakgrund. En samordnare säkerställer att sverigefinnarnas rättigheter efterlevs enligt minoritetslagstiftningen. Målet är att främja delaktighet, språkbevarande och kultur samt motverka diskriminering. Barn och ungdomar ges särskilt stöd för att behålla sin kulturella identitet och språkkunskaper. Från den 1 juli 2025 kan gymnasieelever läsa minoritetsspråk även utan tidigare kunskaper. Kommunen erbjuder också finskspråkig förskola (Körsbärets förskola) och förbereder för ett växande behov av finskspråkig äldreomsorg.

Nämndens bidrag till måluppfyllelse inom målområdet.

Inriktningsmål 7.1. Främja egen försörjning och integration

Allas lika värde är en av Norrtälje kommuns värdegrunder och det ska genomsyra förvaltningarnas arbete. Kommunen ska vara en förebild när det kommer till att motverka fördomar, diskriminering och kränkningar i skola, på arbetsplatser, inom vård och omsorg och på fritiden. Norrtälje är en kommun där alla behövs och alla ska kunna bidra. Genom god samordning mellan olika aktörer i samhällets ansvarskedja, och i nära samverkan med näringslivet, drivs ett integrationsarbete där det tillskapas praktikplatser, jobb och utvecklingsmöjligheter för nyanlända, i syfte att förkorta tiden till egenförsörjning. Nära samarbete mellan socialtjänst, arbetsförmedling och vuxenutbildningen är en framgångsfaktor för både nyanlända och vuxna utan gymnasiekompetens. Vi behöver också komma till rätta med den underkapacitet som finns på bostäder som tillgodoser de behov vår kommun har och som skapar möjligheter för barnfamiljer att flytta till och stanna i vår kommun samt förstärker möjligheterna till arbete, utbildning och en aktiv fritid för alla.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Inriktningsmål 7.2. Skapa förutsättningar för kultur- och fritidsaktiviteter som främjar ökad livskvalitet

Genom att stödja och främja kultur-, idrotts- och friluftslivet vill vi att det ska ge upplevelser, personlig utveckling och god livskvalitet samt skapa förutsättningar för en attraktiv livsmiljö och en hållbar utveckling i hela kommunen. Vi prioriterar verksamheter riktade till barn och unga, framför allt ligger fokus på kommunens tonåringar. Det innebär inte att andra grupper utesluts men inriktningen är att barn och unga måste stödjas och uppmuntras att närma sig intresseområden som ger stimulans och ett framtida rikare liv.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

Inriktningsmål 7.3. Stärkt finskt förvaltningsområde

Norrtälje kommun är en del av finskt förvaltningsområde och har ett särskilt ansvar för att främja den sverigefinska minoritetens rättigheter till språk och kultur. Cirka 12 procent av kommunens invånare har finsk bakgrund. Genom kultur, främjar vi delaktighet och språkbevarande samt motverkar diskriminering.

Nämndens arbete inom inriktningsmålet

Nämnden har inget uppdrag inom inriktningsmålet

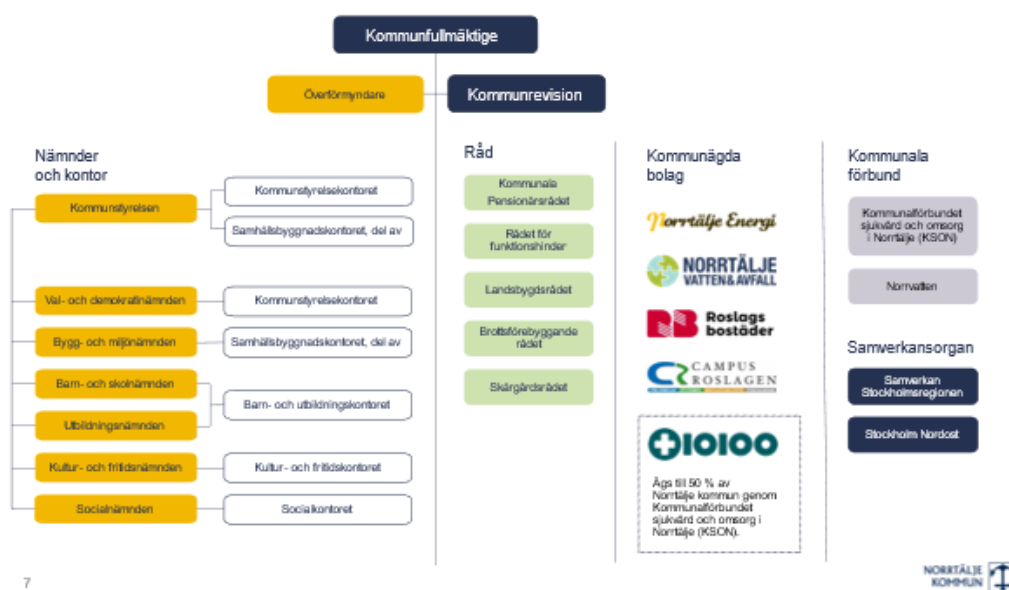

Organisation

Inför och under valår har nämnden ett utökat personalansvar för valorganisationen, vilket omfattar både valsamordnare inom kommunens organisation och de röstmottagare som anlitas under valgenomförandet.

Valorganisation har personellt ansvar under valår som ingår under Stab- och planeringsavdelning, Nämndadministration/kansli uppdrag.

Nämndens organisation

Val- och demokratinämnden har ingen egen tjänstemannaorganisation utan är beroende av att kommunstyrelsekontoret tilldelar de personella resurser som krävs. Ansvarig chef för samordningen av verksamheten är kommunstyrelsekontorets stab- och planeringschef. Inför varje val aktiveras valorganisationen, som tillfälligt lånar in de resurser som behövs för att genomföra valen. Organisatoriskt är denna funktion placerad inom stabs- och planeringsavdelningens nämndadministration/kanslienhet.

Kompetensförsörjning

Nämndens personalomsättning

Historiskt sett har personalomsättningen varit hög inom stab- och planeringsavdelningen, och för att säkerställa en stabil försörjning av kompetens till valorganisationen införs kombinationsuppdrag med start 2025. Val- och demokratinämnden har ett indirekt utökat medarbetarens ansvar inför och under valår.

Målsättning och insatser avseende kompetensförsörjning

För att nå målbilden om en hållbar kompetensförsörjning har kommunstyrelsekontoret inlett ett arbete med att dokumentera valadministrationens processer och ta fram rutiner för de arbetsuppgifter som hör till. Genom att under valåret låna in resurser från andra verksamheter skapas redundans i organisationen, vilket samtidigt bidrar till en lärande organisation där fler får kompetens för rollen som valsamordnare

Målsättning och insatser avseende kompetensförsörjning

Målbilden för valorganisationen är att etablera ett resursteam med den kompetens som krävs för att utföra uppdrag som valsamordnare.

Resursteamet behöver bestå av cirka tio medarbetare som kan lånas ut under varierande tidsperioder och med olika sysselsättningsgrader. Tillsammans motsvarar insatserna ungefär fem heltidstjänster under valårens uppdrag. Under mellanvalår ska löpande utbildningsinsatser genomföras för att säkerställa och upprätthålla kompetensnivån inom resursteamet, så att medarbetarna är väl förberedda för kommande valuppdrag.

Program för verksamhet som utförs av privata utförare

Fullmäktige ska varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare. Programmet ska även ange hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses. Ett sådant program ska tas fram för att kunna antas av kommunfullmäktige för implementering under 2026.

Programmen utformas ofta så att fullmäktige lämnar uppdrag till nämnderna att upprätta en plan för sin uppföljning. Nämnden och dess verksamheter ska därför ha beredskap för att under 2026 svara på ett sådant uppdrag och bereda samt anta en egen kontrollplan. I arbetet ingår även att fastställa en plan för återkopplingen till den politiska nivån i såväl ansvarig nämnd som till kommunfullmäktige.

Kommande upphandlingar

Avtal/Projekt i behov av upphandling	Ansvarig avdelning	Önskat avtalsdatum
Troman förtroendemannaregister och arvodeshanteringssystem. Avtal har uppnått direktupphandlings maxtak och ny upphandling enligt lagen om offentlig upphandling krävs.	Stab- och planeringsavdelningen	Avtal utgår 270401
Valman valförrättarregister och arvodeshanteringssystem. Avtal har uppnått direktupphandlings maxtak och ny upphandling enligt lagen om offentlig upphandling krävs.	Stab- och planeringsavdelningen	Avtal utgår 270401
Nationella valdatasystemet Valid	Stab- och planeringsavdelningen	Avtal valår 2026
Postnord, externt avtal för hantering av röstsedlar under valår.	Stab- och planeringsavdelningen	Avtal valår 2026
Externa lokalhyresavtal, röstlokaler.	Stab- och planeringsavdelningen	Avtal valår 2026
Leasing fordon, valorganisation geografisk logistik.	Stab- och planeringsavdelningen	Avtal valår 2026

Förtroendemannaregister, arvodeshanteringssystem kommer att upphandlas av stab- och planeringsavdelning, nämndadministration/kanslienhet, i uppdrag som systemägare. Kostnaden budgetförs på denna enhet. Val- och demokratinämnden har ett indirekt ansvar.

Nämndens verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering, AI och IT

Systemstöd för valorganisationen och för förtroendemannauppdrag:

Som stöd för valorganisationen används primärt två system: det nationella valdatasystemet Valid samt systemet Valman. Som stöd för förtroendemannauppdrag används dessutom systemet Troman.

Valid är det nationella systemstödet för hantering av röstlängder och valsedlar.

I Valman hanteras valarbetarregistret (röstmottagare) och vallokalregistret, samt arvodesutbetalningar och stöd för bemanningsplanering av röstnings- och vallokaler.

Troman utgör Norrtälje kommuns förtroendemannaregister och stödjer hantering av arvoden och ersättningar kopplat till förtroendeuppdrag under aktuell mandatperiod.

Under 2026 fortsätter utvecklingen mot en helt digital arvodeshantering, inklusive digital signering av protokoll samt en ökad användning av digital dokumentläsning.

Arvodesersättningar utbetalas via kommunens lönesystem.

Ekonomi

Driftbudget

Driftbudget, tkr	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Intäkter	2 001		2 000		
Kostnader	-5 786	-1 990	-7 004		
varav kapitalkostnader					
Netto	-3 785	-1 990	-5 004	-2 140	-2 200
Förändring i tkr		1 795	-3 014	2 864	-60
Förändring i %		-47,42	151,46%	-57,23%	2,8%

Nämnden har för året 2026 en driftbudget om -5 004 tkr för att bedriva sin verksamhet. Då det är valår, tillförs en ramförstärkning med medel från Valmyndigheten, kopplad till genomförandet av de allmänna valen.

År 2027 återgår budgetramen till en lägre nivå, i och med att de tillfälliga intäkter och kostnader som är direkt kopplade till valet inte längre ingår i budgeten.

Nämnden har inga planerade investeringar under planperioden, vilket innebär att inga kapitalkostnader uppstår.

Driftbudget per verksamhet

Driftbudget per ansvar, netto, tkr	Utfall 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Val-och demokrati nämnden		-1 053	-1 063	-1 119	-1 150
Valorganisationen	-3 785	-937	-3 941	-1 021	-1 050
Summa	-3 785	-1 990	-5 004	-2 140	-2 200

Från och med år 2025 särskiljs kostnaderna för valorganisationen från nämndens övriga verksamhet genom införandet av en egen ansvarskod. Denna åtgärd syftar till att förbättra uppföljning och transparens i redovisningen av valrelaterade kostnader, vilket underlättar en mer detaljerad och rättvisande ekonomisk uppföljning.

Ekonomiska förändringar

Verksamhetsförändring	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Prisuppräknig	-59	-67	-68
Genomförande allmänna val	-2 500	2 500	
Kostnader för genomförande av valuppdrag	-245	245	
Lokalkostnader	-195		
Hårdvara till förtroendevalda	-55		
Preliminär ramjustering		200	
Effektiviseringar	5	24	8
Avrundning	-1	-2	
Personalomkostnader	36		
Summa förändring per år, tkr	-3 014	2 900	-60

Prisuppräknig: Prisuppräknig för år 2026 har gjorts med de procentsatser som satts under budgetprocessen (3,0 procent för löneökningar och 2,5 procent för internhyror och övriga kostnader). För år 2027 och år 2028 har nettoramén räknats upp med 3,2 procent för respektive år.

Genomförande av allmänna val 2026: Återtagande av ramförstärkning inför 2026 för att genomföra allmänna val 2026.

Kostnader för genomförande av valuppdrag: Val-och demokratinämnden får medel för diverse kostnader under val 2026.

Lokalkostnader: Medel tillförs för ökade hyreskostnader med lokalen för valorganisationen som arbetsställe och för förvaring av valmaterial.

Hårdvara till förtroendevalda: Ny digital plattform för förtroendevalda som motsvarar de ökade säkerhetskraven inom IT.

Effektiviseringar: Effektivisering att hantera kommer att specificeras i nämndens verksamhetsplan.

Personalomkostnader beräknas bli lägre med 36 tkr för året 2026.

Uppbyggnad av en för kommunen hållbar och långsikt valorganisation är en effektivisering, organisatoriskt, personellt, och ekonomiskt.

Not. budgetkolumn för år 2028 upptas inte.

Bilagor

Bilaga 1 - Indikatorer

I denna bilaga redovisas samtliga indikatorer som nämnden arbetar med tillsammans med definition och källhänvisning.

Indikator (KF)	Ansvarig avdelning
Budgetföljsamhet (grad av budgetavvikelse i % per nämnd).	

Indikator (Nämnd)	Ansvarig avdelning

Verksamhetsmål	Ansvarig avdelning